

Ympäristöterveydenhuollon taksa

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

- A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat (73 §):
- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;
 - 2) kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista, valvontasuunnitelmaan perustuva näytteenotto sen sijaan sisältyy vuosittain perittävään valvonnan perusmaksuun;
 - 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
 - 4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia;
 - 5) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella tehtävästä ante mortem -tarkastuksesta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoriteperusteiset maksut. 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Valvonnan perusmaksusta vapautetut kyläkaupat ja yleishyödylliset yhteisöt harjoittavat pääsääntöisesti rekisteröityä elintarviketoimintaa ja kuuluvat suunnitelmallisen, riskiperusteisen valvonnan piiriin. Vaikka näiltä toimijoilta ei peritä valvonnan vuosittaista perusmaksua, niiltä peritään 73 §:ssä säädetty suoriteperusteiset maksut.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 artikloissa 79-85 säädetään (virallista valvontaa koskeva valvonta-asetus, soveltaminen 14.12.2019 alkaen).

- B) Terveystoimintalain (763/1994) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
- 1) terveystoimintalain 13 § mukaisista toiminnoista sekä 18 a § mukaisesta vedenjakelualueesta tehtävien ilmoitusten käsittelyä ja myönnettyjä todistuksia sekä ilmoituksen johdosta terveystoimintalain 51 §:n nojalla tehtäviä päätöksiä
 - 2) terveystoimintalain 18 § mukaisen laitoksen hyväksymistä
 - 3) terveystoimintalain 6 §:n kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista

- 4) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja;
- 5) terveydensuojelulain 6 §:n pykälän nojalla myönnettyjä todistuksia (laivatarkastukset)
- 6) terveydensuojelulain 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen
- 7) terveydensuojelulain 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaa
- 8) terveydensuojelulain 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua
- 9) terveydensuojelulain 20 §: n perusteella tehtävää riskinarvioinnin hyväksymistä
- 10) terveydensuojelulain 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännöllistä valvontaa
- 11) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua tarkastusta, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen; viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton
- 12) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen (*arvonlisäverollinen*);
- 13) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole 16 §:n 4 momentissa tarkoitettua vedenjakelualueesta (*arvonlisäverollinen*).
- 14) ympäristönsuojelulain 17 luvussa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen valvontaan liittyvät tarkastukset
- 15) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettuun solariumlaitteen tarkastukseen.

Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

C) Tupakkalaissa (549/2016) säädettyihin kunnan suoritteisiin, jotka koskevat

- 1) tupakkalain 44 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä
- 2) tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntilupaa koskevan ilmoituksen käsittelyä
- 3) tupakkalain 50§:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä
- 4) tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä.
- 5) taksassa päätetään tupakkalain 91 §:n mukaisesta myyntipistekohtaisesta valvontamaksusta, joka peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyyntin valvonnasta.

- D) Lääkelaissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisten suoritteisiin, jotka koskevat
- 1) 54 a § - 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä;
 - 2) 54 a § - 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua.
- E) Eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) kunnalla säädettyihin velvoitteisiin järjestää.
- 1) 11 §:n mukaista peruseläinlääkäripalvelua kunnan järjestämällä eläinlääkärin vastaanotolla (ns. 21 §:n mukainen "klinikkamaksu") (*arvonlisäverollinen*)
 - 2) 13 §:n mukaista kiireellistä eläinlääkäriapua kunnan järjestämällä eläinlääkärin vastaanotolla (ns. 21 §:n mukainen "klinikkamaksu"). (*arvonlisäverollinen*)
 - 3) 13 §:n mukaisesti päivystysaluetta varten keskitetty palvelu yhteydenottoja varten (ns. "maksullinen päivystysnumero") (*arvonlisäverollinen*)
 - 4) 18 §:n mukaisesti palveluja varten tarpeelliset työvälineet (ns. "laitemaksu") (*arvonlisäverollinen*)
- Kunta voi periä 11 ja 13 §:ssä tarkoitetuista palveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksun kunnan järjestämistä toimitiloista ja työvälineistä sekä avustavan henkilökunnan palkkauksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla
- Kunta voi periä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi maksun myös 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua keskitettyä yhteydenottopalvelusta.
- 2 § Maksujen määräytymisperusteet**
- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään.
 - 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on ____ euroa.
 - 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
 - 2.4 Viranomaisen suorittama erillinen näytteenotto ____ euroa. Tarkastusten yhteydessä tehtävästä näytteenotosta ei peritä erillistä maksua. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun.
 - 2.5 Tupakkalain valvontamaksu (TupL 91 §) on luonteeltaan veronomainen ja maksu voi olla enintään 500 euroa myyntipistettä kohden. Valvontamaksu voidaan periä enintään kaksinkertaisena, jos tupakkatuotteiden lisäksi on tehty nikotiininesteiden myynti-ilmoitus. Jos toimintaa harjoitetaan vuotta lyhyemmän ajan, maksu voidaan suhteuttaa toiminnan kestoan.

3 § Käsittely ja hyväksymismaksut. Ilmoitusten käsittelymaksut ja laitosten hyväksymismaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määrittämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- tai hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, mikäli viranomaisen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset.
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamiseen.
- 3.3. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Tarkastus voi olla myös puhelimitse tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus tai haastattelu. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, tarkastus ja tarkastukseen liittyviin kirjallisiin töihin käytetty aika. Kohteen tarkastustiheys määritellään kunnan valvontasuunnitelmassa riskinarvioinnin perusteella.
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista viralliseen valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Yhdistetty maksu määräytyy toimenpiteeseen käytetyn ajan perusteella. Tarkastuspöytäkirjaan tulee kirjata kaikki lainsäädäntö, jonka mukaista valvontaa tarkastuskäynti sisältää. *(Mikäli käytössä ovat toimialakohtaisesti luokitellut maksut, maksujen yhdistämisen periaate tulee esitellä taksassa. Yhdistäminen voidaan toteuttaa esimerkiksi niin, että maksu määräytyy pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja siihen lisätään lisämaksuna 50% muiden samanaikaisesti tehtävien tarkastusten maksuista.)*

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 55 - 61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin virallista valvontaa koskevan valvonta-asetuksen artikloissa 79-85 erikseen säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toiminnanharjoittajan pyynnöstä tehtävät tarkastukset.
- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.
- 5.5 Lihantarkastuksesta perittävä maksu määräytyy tarkastukseen kuluneen ajan perusteella.

6 § Terveysturvajulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveysturvajulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehdystä mittauksesta peritään kustannusten mukainen maksu (tähän on syytä eritellä ne mittaukset, joita yksikössä voidaan tehdä esim. melumittaus ____ euroa, äänieristysmittaus ____ euroa, sisäilmanäytteenotto ____ euroa jne)
- 6.2 Terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti on maksuton.

7 § Tupakkalain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelystä
- 7.2 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelystä
- 7.3 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä
- 7.4 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä.

Tupakan vähittäismyyntiluvan myöntämisestä ja vuotuisesta valvonnasta perittävät maksut

Kunta perii vuosittain hyväksymänsä taksan mukaisen, myyntipistekohtaisen valvontamaksun siltä, jolla on 44 §:ssä tarkoitettu tai vanhan tupakkalain nojalla myönnetty vähittäismyyntilupa, sekä siltä, joka on tehnyt tämän lain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen.

Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyyntistä taikka on tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden vähittäismyyntistä, valvontamaksu peritään enintään kaksinkertaisena.

Kunta perii 1 päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta. Jos vähittäismyyntilupa myönnetään tai tukkumyynti-ilmoitus tehdään kesken vuoden tai toimintaa harjoitetaan vuotta lyhyemmän ajan, kunta voi periä toiminnan kestoon suhteutetun valvontamaksun.

8 § Valvontamaksun määrittäminen poikkeustapauksissa

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta/pienää työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta tai maksun periminen olisi muutoin kohtuutonta, maksu voidaan määrätä enintään ...% 4 § mukaista maksua

korkeampana/alhaisempana (Poikkeuspykälä tarvitaan vain jos taksassa on maksutaulukko)

- 8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöin olla pääsääntöisesti vähintään _% siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.
- 8.3 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tiettyinä aikana tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaikaa ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna xx euroa. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. (yy päättää saadun selvityksen perustella, voidaanko maksu jättää perimättä).

Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää

9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 9.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

- 10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.
- 10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 11.1 Jos tuomioistuimien palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 11.2 Jos tuomioistuimien palauttaa muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta.
- 12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

- 12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 12.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoimin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään EL (297/2021) 74 §, TsL (763/1994) 50 §, TupL (549/2016) 92 § ja LääkeL (395/1987) 54d §.)
- 12.5 Tupakan myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuositain 1.1. voimassa olevilta myyntiluvilta. Tupakan myyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Perittyjä maksuja ei palauteta.

13 § Voimaantulo

- 13.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittely päivämääränä voimassa olevan taksan perusteella
- 13.2 Tupakan myyntilupavalvonnan vuosimaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella
- 13.3 Tämä taksa tulee voimaan x päivänä xkuuta 20xx
..... kunnan/kaupungin.....on hyväksynyt tämän
taksan päätökselläänpäivänä..... kuuta 20__ §